

“In Lisse telt en doet iedereen mee. Als gemeente brengen we actief partijen samen. Dat maakt ons dorp sterker. Ook voor de toekomst.”

Reactie college op algemene beschouwingen fractie op de Kadernota 2022-2025

Algemeen

Samen duurzaam denken, samen vernieuwend doen

In de kadernota zetten we in op het afronden van een aantal ingang gezette ontwikkelingen. Hierbij zijn we afhankelijk van de feitelijke financiële ruimte. In de begroting is er wellicht ruimte voor incidentele initiatieven. Deze mogelijke initiatieven hebben we vooralsnog als PM posten in de kadernota opgenomen.

De komende periode willen we onder andere, samen met u, verder uitwerken, afronden of in gang zetten: de omgevingsvisie, de lokale energiestrategie, de regionale economische strategie, de ontwikkeling van de locatie Swets & Zeitlinger, Dever Zuid-Geestwater, de klimaatadaptatie, de nieuwbouw van de Beukenhof in combinatie met senioren huisvesting, afronden nieuwbouw Ter Specke hal, de integrale toegang in het sociaal domein, de maatschappelijke agenda en de doorontwikkeling van de participatie.

We zijn blij met het bijna raadsbrede begrip dat de kadernota 2022-2025 beleidsarm is als gevolg van de beperkte financiële ruimte, mede ingegeven met uw oproep om voorzichtig om te gaan met onze beperkte financiële middelen. Dat wil in het geheel niet zeggen dat er geen ambities zijn. Gegeven echter de onzekerheid over de toekomstige structurele ontvangsten uit het gemeentefonds maakt het bijna onmogelijk om nieuwe ambities te entameren.

Voor 2022 is de verwachting dat we op basis van de voorliggende kadernota, met in achtname van de meicirculaire en de toegezegde extra gelden voor de jeugdzorg het voor 2022 mogelijk moet zijn om tot een sluitende begroting te komen.

Aantrekkelijk Lisse

Wonen

De door de quick wins ingezette versnelling heeft ervoor gezorgd dat Nieuw Meerzicht zich in de afrondende fase bevindt, dat we gestart zijn met de laatste fase van de Waterkanten, dat er gebouwd wordt op het Elka terrein en dat er volop planontwikkeling plaatsvindt rond Swet & Zeitlinger en voor Dever Zuid Geestwater. Voor dit laatste project verwachten we dit jaar een stedenbouwkundige opzet te kunnen presenteren. Daarnaast wordt er binnen de beschikbare menskracht hard gewerkt aan diverse projecten en wordt er in de geest van omgevingswet meegedacht met principeverzoeken. We sturen op de ja-mits houding om zaken mogelijk te maken. We staan daarbij open voor nieuwe initiatieven om te versnellen en staan daarbij zeker open voor creatieve ideeën al dan niet voor specifieke doelgroepen.

Daarnaast heeft u de nieuwe woonvisie, woonprogramma en bijgestelde regeling starters leningen vastgesteld. Deze bieden ons kaders en helpen om te sturen. Bovendien lobbyen we samen met Holland Rijnland richting de provincie Zuid-Holland om ook in de ja-mits houding met ons mee te denken om het huisvesten

van diverse doelgroepen, doorstroming en nieuwe woonvormen mogelijk te maken. Tegelijkertijd weten we ook dat we niet alles kunnen waarmaken. We moeten keuzes maken. De omgevingsvisie is het stuk waarmee we de toekomst van Lisse neerzetten en waar we ruimtelijke keuzes maken. Bij de verdere uitwerking van de gemaakte keuzes en mogelijke versnelling van processen zijn we daarnaast afhankelijk van derden en de beschikbare ambtelijke menskracht.

Mobiliteit

Na de teleurstelling vanwege het afblazen van de Duinpolderweg is dit voortvarend opgepakt. Daar de problematiek de gehele noordelijke Bollenstreek betreft dient dit verder in regionaal verband opgepakt te worden. Voor de vele bestuurlijke overleggen die over dit onderwerp worden gevoerd, is een gedegen ambtelijke voorbereiding noodzakelijk. Inmiddels is deze opgave in de regionale mobiliteitsvisie verder vastgelegd. Voor de verdere uitwerking hiervan is extra gespecialiseerde ondersteuning nodig.

Vitale Inwoners

Sociaal domein

De Corona tijd heeft ons de veerkracht en eigen kracht van de meeste van onze inwoners laten zien. Desondanks heeft de afgelopen tijd sociale impact op groepen binnen de samenleving. Door het wegvallen van de sociale verbanden als gevolg van de lock down is er in alle lagen van de bevolking in meer of mindere mate sprake van vereenzaming. Komende tijd zullen we de ontwikkelingen goed blijven volgen. Waar nodig zullen we samen met de vrijwilligersorganisaties en onze welzijnspartners (buurt)activiteiten ontwikkelen om de eenzaamheid te bestrijden.

Om goede jeugdhulp te kunnen bieden, de wachtlijsten terug te dringen en de financiële lasten te beheersen is een uitgebreid pakket aan maatregelen nodig. Hierbij wordt gedacht aan meer inzet op preventie en vroeg signalering, betere doorverwijzing naar hulptrajecten en maatwerk. Ook kan de druk op wachtlijsten worden verminderd door jeugdhulp tijdig af te schalen en de uitstroom te bevorderen. Tot slot wordt de inkoop van jeugdzorg en het contractmanagement vanaf 2022 strakker georganiseerd en zal meer directe sturing worden gegeven aan de efficiënte uitvoering en kostenbeheersing van de jeugdhulp in regionaal verband.

Duurzame innovatie

Energietransitie

Nu de RES 1.0 is vastgesteld gaan we voortvarend verder aan de slag met Transitievisie Warmte en Lokale Energie Strategie uit. Inmiddels hebben de eerste bewonersavonden in het kader van de participatie over beide onderwerpen plaatsgevonden. Bij de verdere uitwerking van beide visies zullen we inzetten op het maatschappelijk draagvlak en de betaalbaarheid voor onze inwoners van de voor te stellen maatregelen. Dit zal een integrale afweging zijn van beleidsprioriteiten.

Aanpak duurzaamheid

Duurzaamheid omvat meer dan alleen de energie transitie. Hiervoor wordt vanuit diverse disciplines beleid gemaakt.

Op korte termijn wordt u geïnformeerd over de aanpak van de klimaatadaptatie op basis van de uitgevoerd klimaatstress test.

In het kader van de VANG doelstellingen bij de afvalinzameling en -verwerking wordt eind dit jaar begin volgend jaar een evaluatie uitgevoerd om desgewenst het afvalbeleidsplan bij te stellen. Doelstelling van het afvalbeleid blijft in ieder geval inzetten op het beperken van de totale hoeveelheid afval, te komen tot een optimale bronscheiding resulterend in een minimale hoeveelheid onverwerkbaar (te verbranden) restafval.

Financiële positie

Deze collegeperiode is vooral gekenmerkt door een tweetal zaken. Als eerste de Corona crisis die veel heeft gevraagd van de samenleving maar ook van onze ambtelijke organisatie. Waarbij duidelijk is dat voor zover de capaciteit ingezet is voor de crisisbeheersing, deze niet beschikbaar was voor reguliere taken. Financieel zijn tot op heden, de ontvangen Corona vergoedingen toereikend geweest voor de extra Corona lasten.

Ook zijn we als gemeente in deze periode tegen de grenzen van onze financiële mogelijkheden aangelopen. Dit heeft geresulteerd in een omvangrijke ombuigingsoperatie voor de begroting 2020 welke nog niet geheel is afgerond, maar wel zijn doorwerking heeft naar het huidige meerjarenperspectief. Daarnaast hebben we de zware onder-dekking van de afvaltarieven hersteld naar een kostendekkend exploitatie vanaf 2020.

Daarnaast zijn we voor onze financiële positie in hoge mate afhankelijk van de uitkering uit het gemeentefonds. Doordat overheveling van taken en nieuwe taken niet altijd voorzien worden van de daarbij behorende en benodigde budgetten, in combinatie met eigen keuzes in het verleden heeft dit onze financiële positie uitgehold. Binnen het project toekomst bestendig begroten zetten we in op een lange termijnvisie op basis van een eenduidige benadering van de gemeentelijke financiën om te komen tot gezonde verhoudingen. Uitwerking van de diverse, deels nieuwe, deelonderwerpen vraagt echter meer tijd dan voorzien. Niet alleen vraagt dit proces een gedegen analyse van onze positie doch ook voorbereiding van een aantal strategische keuzes. Gezien de omvang van de opgave leggen wij een bijgewerkt plan van aanpak voor. Nu als gevolg van de toegezegde extra jeugdgeden van circa € 1,3 miljoen er vooralsnog sprake is van een sluitende begroting 2022 biedt dit de gelegenheid om meer tijd te besteden aan: zorgvuldigheid boven snelheid.

Een van de onderwerpen die meer tijd vraagt is een verdere analyse van de toerekening van de overhead lasten aan de diverse taakvelden. Hierbij gaat het niet om de omvang van deze lasten doch om de wijze waarop deze lasten aan de taakvelden wordt toegerekend. Voor de omvang van de lasten is reeds vastgesteld dat deze onder gemiddeld zijn. Voor een onderling vergelijk en nadere analyse van de lasten per taakveld, in vergelijk met andere gemeenten, moet verklaard worden waarom wij nog steeds minder aan taakvelden toerekenen dan andere vergelijkbare gemeenten doen.

Doordat na 2022 geen extra middelen structureel zijn toegezegd door het kabinet, is wel een bestuursopdracht verstrekt aan de organisatie om te komen met oplossingsrichtingen om bij uitblijvende extra structurele middelen, ook vanaf 2023 te komen tot structureel sluitende begrotingen en meerjarenperspectieven. Deze voorstellen zullen, indien nodig, voor het eerst hun weerslag krijgen in de kadernota 2023-2026.

Wij hebben omwille van de financiële situatie specifiek aandacht voor de diverse verbonden partijen. Bij de GR KDB, de ISD, en de RDOG is daadkrachtig en

pragmatisch ingezet op het verbeteren van de bedrijfsvoering. We verwachten als gevolg hiervan aangepaste begrotingen van de betrokken gemeenschappelijke regelingen. Hierbij wordt steeds de samenwerking met andere gemeenten gezocht om deze gezamenlijk doelstelling te bereiken. Wel dient gerealiseerd te worden dat deze partijen ook een functie, voor ons als gemeente, vervullen. Naast het verbeteren van de bedrijfsvoering zal indien dit onvoldoende soelaas biedt, ook gekeken moeten worden naar hun takenpakket (zowel qua omvang als diepgang) en de doelgroepen die zij bedienen. Indien zij de wettelijke taken voor ons niet uitvoeren zullen we die op een andere manier moeten organiseren.

Zo is bij Holland Rijnland en de veiligheidsregio een aantal jaren terug een omvangrijke bezuiniging doorgevoerd waarbij fors is gesneden in het takenpakket van deze gemeenschappelijke regelingen. Inmiddels gaan er bij Holland Rijnland al weer stemmen op om een deel van de taken, zoals de regionale ruimtelijke ordening en de RES 2.0, toch weer onder te brengen bij Holland Rijnland omdat zij daarvoor het meest gereede platform is.

Rest ons dat, ondanks Corona er alsnog veel is bereikt binnen de beschikbare menskracht. Hier past een woord van waardering en dank aan onze medewerkers binnen HLTSamen.

Lisse, 29 juni 2021

Burgemeester en Wethouders
Gemeente Lisse